

Vaihda tähän valokuva

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

10.12.2024
luvn.fi

Principerna för ägarstyrningen och koncerndirektiv för Västra Nylands välfärdsområde

Behandlad: välfärdsområdesstyrelsen 28.10.2024 § 166

Godkänd: välfärdsområdesfullmäktige 10.12.2024 § 67 (gäller fr.o.m. 1.1.2025)

Innehåll

1	Bakgrund till principerna för ägarstyrning och koncerndirektivet	2
2	Principerna för ägarstyrningen.....	3
3	Koncerndirektiv.....	5
3.1	Behörighet att ordna och verkställa koncernstyrning och -tillsyn.....	6
3.2	Övervakning, riskhantering och intern revision av välfärdsområdeskoncernen.....	8
3.3	Bestämmelser om koncernekonomi	11
3.4	God förvaltningssed och kommunikation i koncernsammanslutningarna...	14
3.5	Ärenden som förutsätter välfärdsområdets förhandsståndpunkt.....	15
4	Ikraftträdande av principerna för ägarstyrning och koncerndirektivet	18

1	Bakgrund till principerna för ägarstyrning och koncerndirektivet	2
2	Principerna för ägarstyrningen.....	3
3	Koncerndirektiv.....	5
3.1	Behörighet att ordna och verkställa koncernstyrning och -tillsyn	6
3.2	Övervakning, riskhantering och intern revision av välfärdsområdeskoncernen	8
3.3	Bestämmelser om koncernekonomi	11
3.4	God förvaltningssed och kommunikation i koncernsammanslutningarna	14
3.5	Ärenden som förutsätter välfärdsområdets förhandsståndpunkt	15
4	Ikraftträdande av principerna för ägarstyrning och koncerndirektivet	18

1 Bakgrund till principerna för ägarstyrning och koncerndirektivet

Syftet med välfärdsområdets principer för ägarstyrning och koncerndirektivet är att skapa ramar för genomförandet av välfärdsområdets strategiska mål och en resultatrik ledning av välfärdsområdeskoncernen. Principerna för ägarstyrningen fastställer när välfärdsområdet ordnar funktioner i koncernform. Koncerndirektivet fastställer för sin del förfaranden och principer för hur koncernsammanslutningarna ska styras.

Den operativa koncernen i Västra Nylands välfärdsområde består av välfärdsområdet (modersammanslutningen) och koncernsammanslutningarna. Till koncernsammanslutningarna hör dottersammanslutningar och stiftelser där välfärdsområdets ägande är minst 50 procent, intressesamfund där välfärdsområdets ägande är minst 20 procent men under 50 procent, samt delägarskap i välfärdssammanslutningar. Välfärdsområdets juridiska koncern definieras i 4 § i lagen om välfärdsområden och vidare i 1 kap. 5 § i bokföringslagen. Den juridiska koncernen omfattar endast de sammanslutningar där välfärdsområdet har s.k. bestämmanderätt. Därmed hör intressesamfundet inte till en juridisk koncern, men är en del av den operativa koncernen.

Bestämmelserna om principer för ägarstyrningen och koncerndirektivet för välfärdsområdet står i 4 § och 48-50 § i lagen om välfärdsområden (611/2021). Dessutom står bestämmelser om välfärdsområdeskoncernens ekonomi samt granskning av förvaltningen och ekonomin i 13 och 14 kap. i lagen om välfärdsområden.

Förvaltningsstadgan för Västra Nylands välfärdsområde fastställer koncernledningen samt befogenheter i anslutning till ordnandet av koncernstyrningen och -övervakningen samt skötseln av ägarstyrningsuppgifter.

Enligt 22 § i lagen om välfärdsområden beslutar välfärdsområdesfullmäktige om principerna för ägarstyrningen samt koncerndirektiv.

2 Principerna för ägarstyrningen

Nedan definieras de allmänna principerna för ägarstyrningen av Västra Nylands välfärdsområde. Närmare praxis för ägarstyrning beskrivs i kapitel 3 i koncerndirektivet.

- Välfärdsområdets ägande i sammanslutningar, stiftelser, välfärdssammanslutningar eller andra sammanslutningar ska grunda sig på verkställandet av de uppgifter som fastställts för välfärdsområdet i lagen eller i välfärdsområdesstrategin eller av målen i de strategidokument som härletts ur välfärdsområdesstrategin.
- Vid förvärv eller överlåtelse av ägande beaktas det mest ändamålsenliga sättet att ordna tjänsterna samt målen för ägarstyrningen.
- Välfärdsområdet kan av grundad anledning också vara delägare i sammanslutningar eller stiftelser som är verksamma på marknaden.
- Välfärdsområdet granskar och utvecklar sina innehav aktivt och långsiktigt med beaktande av välfärdsområdets strategiska mål och välfärdsområdets helhetsintresse. Ägandet bedöms med tanke på effektivitet, resultat, riskhantering och utveckling av verksamheten.
- Välfärdsområdet fastställer sammanslutningsspecifika långsiktiga ägarmål separat för varje dottersammanslutning och välfärdssammanslutning. Även för intressesamfund kan separata ägarmål fastställas, om samfundet är funktionellt eller ekonomiskt

betydande för välfärdsområdet. I sådana fall ska man beakta att de mål som välfärdsområdet har uppsatt inte som sådana är bindande för intressesamfundets ledning eller styrelse, eftersom målsättningen för de gemensamt ägda sammanslutningarna grundar sig på de mål som delägarna gemensamt har fastställt. De mål som fastställts för intressesamfundet binder dock välfärdsområdet och de representanter som välfärdsområdet valt vid verkställandet av ägarstyrningen.

- För att säkerställa att de långsiktiga ägarmålen uppnås beaktar välfärdsområdet årligen dottersammanslutningarna i sin budget som en del av koncernmålen.
- Närmare bestämmelser om uppföljningen av de mål som uppställts för koncernsammanslutningen meddelas i budgeten.
- Genom tillsyn, som genomförs som en del av koncernstyrningen, säkerställer välfärdsområdet att välfärdsområdeskoncernens verksamhet är ändamålsenlig.
- Den praktiska ägarstyrningen kan ske genom bolagsordning, koncernstyrning, anvisningar till dem som representerar välfärdsområdet i koncernsammanslutningar (till exempel för bolagsstämman), bolagsstämmans beslut, val av styrelse eller enskild medlem, delägaravtal eller annat avtal som gäller till exempel anskaffningar, finansiering eller annan verksamhet.

3 Koncerndirektiv

Genom koncerndirektivet skapas ramar för en enhetlig ägarstyrning av de sammanslutningar som hör till den juridiska koncernen i enlighet med välfärdsområdets mål. Genom koncerndirektivet strävar man också efter att öka transparensen i verksamheten, förbättra kvaliteten på den information som välfärdsområdet får från sammanslutningen och effektivisera informationsgången.

Man ska iaktta anvisningen i tillämpliga delar också i ägarstyrningen av intressesamfund och välfärdssammanslutningar. Dessutom har välfärdsområdet flera delägarskap i sammanslutningar där aktieinnehavet är litet. Funktionellt kan sammanslutningen dock ha betydelse för ordnandet av välfärdsområdets tjänster. Sådana delägarskap i små innehav faller utanför koncerndirektivets tillämpningsområde, men ägarstyrningen sker aktivt på olika sätt beroende på sammanslutningen enligt principerna för ägarstyrningen.

Välfärdsområdet ska i sin ägarstyrning beakta den lagstiftning som gäller respektive sammanslutning. I gemensamt ägda sammanslutningar ska i synnerhet principerna för jämlik behandling av ägarna beaktas i verkställandet av ägarstyrningen.

Om enskilda anvisningar som grundar sig på koncerndirektivet strider mot bestämmelserna om sammanslutningen, såsom samfunds- eller bokföringslagstiftningen eller annan tvingande lagstiftning, iakttas gällande tvingande lagstiftning. I allmänhet styrs sammanslutningens verksamhet av aktiebolagslagen, bolagsordningen, delägaravtalet och koncernanvisningarna i nämnd ordning.

Koncerndirektivet ändrar inte på den rättsliga ställningen eller ansvaret hos dottersammanslutningarna, intressesamfunden eller välfärdsområdets ledning. Underlåtenhet att följa koncerndirektivet kan dock leda till skadeståndsansvar om försummelsen medför betydande

olägenhet eller skada för dottersammanslutningen eller välfärdsområdeskoncernen.

Ärenden som omfattas av affärshemligheter och andra sekretessbelagda ärenden definieras från fall till fall och behandlas som sekretessbelagda i det välfärdsområde som fungerar som modersammanslutning.

3.1 Behörighet att ordna och verkställa koncernstyrning och -tillsyn

Enligt 50 § i lagen om välfärdsområden hör välfärdsområdesstyrelsen, välfärdsområdesdirektören och andra i förvaltningsstadgan angivna myndigheter till välfärdsområdets koncernledning. I 41 och 90 § i förvaltningsstadgan för Västra Nylands välfärdsområde föreskrivs om koncernledningens uppgifter och fördelningen av behörigheten.

Enligt 50 § i lagen om välfärdsområden ansvarar koncernledningen för genomförandet av ägarstyrningen i välfärdsområdeskoncernen och för ordnandet av koncernövervakningen, om inte något annat bestäms i förvaltningsstadgan.

Välfärdsområdesfullmäktiges roll

- Beslutar om principerna för ägarstyrningen och koncerndirektivet
- Godkänner i ekonomiplanen målen för välfärdsområdets och välfärdsområdeskoncernens verksamhet och ekonomi som grundar sig på välfärdsområdesstrategin

Välfärdsområdesstyrelsens roll

- Ansvarar för ägarstyrningen av välfärdsområdeskoncernen samt styrningen och övervakningen av andra producenter av tjänster som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar (t.ex. HUS-sammanslutningen)

- Ansvarar för ordnandet av koncernstyrningen och koncernövervakningen av välfärdsområdeskoncernen samt för beredningen av principerna för koncernstyrningen och de mål som ställs upp för koncernsammanslutningarna
- Utser välfärdsområdets förtroendevalda representanter till olika sammanslutningars möten och förvaltningsorgan samt ger dessa representanter anvisningar om välfärdsområdets ställningstagande till de ärenden som behandlas
- Ger årligen, i samband med bokslutet välfärdsområdesfullmäktige en redogörelse för bland annat ordnandet av den interna kontrollen och riskhanteringen, koncernövervakningen, verkställandet av och resultaten av beredskapen, avtalshanteringen samt uppnåendet av målen och utvecklingen av den ekonomiska ställningen samt slutsatser om dessa och en bedömning av den kommande utvecklingen och riskerna

Revisionsnämndens roll

- Bedömer huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som välfärdsområdesfullmäktige satt upp har nåtts i välfärdsområdet och välfärdsområdeskoncernen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt
- Ser till att granskningen av välfärdsområdet och dess dottersammanslutningar samordnas
- Bedömer förvaltningen och ekonomin i välfärdsområdets koncernsammanslutningar

Välfärdsområdesdirektörens roll

- Representerar eller förordnar en representant för välfärdsområdet till sammanslutningarnas och stiftelsernas bolags- och årsstämmor och motsvarande samt ger representanterna anvisningar till den

del behörigheten inte hör till välfärdsområdesstyrelsen eller välfärdsområdesstyrelsen på grund av sammanträdestidtabellen inte kan utse en representant

- Utser välfärdsområdets kandidater till sammanslutningarnas och stiftelsernas förvaltningsorgan och revisorer samt ger personer som representerar välfärdsområdet i sammanslutningarnas och stiftelsernas förvaltningsorgan anvisningar om hur välfärdsområdets ståndpunkt ska tas upp till behandling, till den del behörigheten inte hör till välfärdsområdesstyrelsen eller välfärdsområdesstyrelsen på grund av sammanträdestidtabellen inte kan utse en representant
- Beslutar om välfärdsområdets förhandsståndpunkt i de ärenden som koncernanvisningen förutsätter

Den interna revisionens roll

- Den interna revisionen utvärderar på ett objektivt och oberoende sätt organiseringen av den interna kontrollen, riskhanteringen och koncernövervakningen, rapporterar om utvärderingen, föreslår åtgärder för att utveckla systemet samt ansvarar för expertuppgifter i anslutning till detta.

3.2 Övervakning, riskhantering och intern revision av välfärdsområdeskoncernen

Koncernövervakning

Välfärdsområdesfullmäktige har i enlighet med 22 § i lagen om välfärdsområden godkänt grunderna för den interna övervakningen och riskhanteringen.

Dotter sammanslutningens styrelse ska se till att sammanslutningen har ett fungerande ledningssystem och regelbunden rapportering som står i rätt proportion till affärsverksamhetens art och omfattning.

Målet med den interna övervakningen och riskhanteringen är att säkerställa att sammanslutningens verksamhet är effektiv och resultatrik, att informationen är tillförlitlig och att bestämmelserna och verksamhetsprinciperna följs. Styrelsen ska bedöma resultaten av sammanslutningens interna övervakning samt även riskhanteringen.

Koncernledningen följer regelbundet upp resultaten av dotter sammanslutningarnas verksamhet. Dotter sammanslutningarna ska på begäran och utan dröjsmål lämna in sina organs protokoll till koncernledningen.

Dotter sammanslutningen ska ha tillräckliga uppföljnings- och mätningssystem för ekonomin och verksamheten samt anvisningar för intern övervakning och riskhantering som godkänts av sammanslutningens styrelse. En betydande risk som sannolikt kan realiseras ska utan dröjsmål rapporteras till koncernledningen.

Riskhantering och beredskap

Riskhanteringen är en del av styrelsearbetet samt praxis för förvaltning och ledning i de sammanslutningar som ägs av välfärdsområdet. Välfärdsområdets principer för riskhantering har fastställts i dokumentet Grunderna för den interna övervakningen och riskhanteringen som godkänts av fullmäktige. Dessa principer tillämpas också på ägarstyrningen. Välfärdsområdet förutsätter att dotter sammanslutningarna genomför regelbunden och systematisk riskhantering i sina organisationer.

Utöver egen beredskap och lagstadgade uppgifter för välfärdsområdets servicebranscher har välfärdsområdet som koncern en beredskapsskyldighet som grundar sig på beredskapslagen, lagen om ordnande av social- och hälsovård samt lagen om välfärdsområden.

Välfärdsområdet ska genom beredskapsplanerna och förberedelserna för sin verksamhet i störningssituationer under normala förhållanden eller under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder se till att dess verksamhet fortsätter så störningsfritt som möjligt vid störningar under normala förhållanden samt under undantagsförhållanden.

Välfärdsområdet förutsätter att dottersammanslutningarna förbereder sig för störningar under normala förhållanden och undantagsförhållanden samt utarbetar åtminstone de skriftliga planer som lagen och ägaren förutsätter för att säkerställa verksamhetens kontinuitet och säkerhet. Faktorer i anslutning till säkerställandet av verksamhetens kontinuitet och säkerhet ska också beaktas i dottersammanslutningarnas underleveranser.

Koncernsammanslutningarna är skyldiga att delta i välfärdskoncernens gemensamma beredskapsplanering och beredskapsövningar. Dessutom har koncernsammanslutningarna kommunikationsskyldigheter vid störningar under normala förhållanden och under undantagsförhållanden.

Intern revision

Dottersammanslutningens styrelse ska se till att sammanslutningens interna revision är ordnad på behörigt sätt och står i rätt proportion till affärsverksamhetens art och omfattning. Den interna revisionen granskar, utvärderar och tillhandahåller vid behov rådgivningstjänster för de processer genom vilka sammanslutningarna säkerställer att den interna revisionen är ordnad på behörigt sätt, att betydande risker har identifierats och att de hanteras på behörigt sätt.

Välfärdsområdets interna revision har rätt att granska dottersammanslutningens verksamhet och ekonomi samt processerna i anslutning till ordnandet av den interna revisionen och riskhanteringen. Dottersammanslutningen är skyldig att lämna alla uppgifter som berör dottersammanslutningen till välfärdsområdets interna revision för utförande av övervaknings-, utvärderings- och granskningsarbetet när

revisionen utförs på basis av årsplanen för den interna revisionen eller på uppdrag av koncernledningen. Personalen vid den interna revisionen får inte röja sekretessbelagt information som de eventuellt fått tillgång till för utomstående.

3.3 Bestämmelser om koncernekonomi

Planering och styrning av verksamheten och ekonomin

Utgångspunkten för planeringen av ekonomin och investeringarna är välfärdsområdets strategi, målen för dottersammanslutningarnas affärsverksamhet, investeringarnas mervärde samt bedömningar av förändringar i verksamhetsmiljön. Välfärdsområdeskoncernens ekonomi och investeringar planeras och styrs i samarbete för att säkerställa koncernens helhetsintresse, effektiv användning av begränsade resurser samt bevarande och ökning av förmögenhetsvärdet.

Välfärdsområdesfullmäktige ställer upp mål för dottersammanslutningarnas verksamhet och ekonomi i budgeten enligt välfärdsområdesstrategin. Ekonomiplanerna för dottersammanslutningarna ska grunda sig på de mål som välfärdsområdesfullmäktige ställt upp för dem.

Dottersammanslutningarna ska årligen utarbeta en budget och verksamhetsplan samt en finansierings- och investeringsplan utifrån de mål som ställts upp för dem.

Dottersammanslutningarnas styrelse ansvarar för att orda en ändamålsenlig ekonomiförvaltning.

Rapportering om verksamheten och ekonomin

Dottersammanslutningarna och vid behov väsentliga intressesamfund rapporterar om sin verksamhet och ekonomi på det sätt som fastställts i välfärdsområdets budget. Dottersammanslutningen ska på begäran ge

koncernledningen en rapport om hur de mål som ställts upp för sammanslutningen har uppnåtts, om verksamhetens och ekonomins utveckling samt en bedömning av riskerna i anslutning till dem.

Räkenskapsperioden för dottersammanslutningar tillhörande koncernen ska i regel vara ett kalenderår, om det inte finns särskilda skäl att avvika från detta. I bokföringen och bokslutet för sammanslutningar tillhörande välfärdsområdeskoncernen ska tillämplig samfundsrettslig lagstiftning, bokförings- och bokslutsbestämmelser enligt bokföringslagen, god bokföringssed samt eventuella koncernbestämmelser iakttas.

Dottersammanslutningarna och vid behov väsentliga intressesamfund ska lämna in uppgifter för upprättande av koncernbokslut och bedömning av den ekonomiska ställningen till koncernledningen. Koncernledningen ger närmare anvisningar om de uppgifter som behövs för upprättandet av koncernbokslutet, om tidtabellen för upprättandet samt om tidsfristerna för tillkännagivandet av uppgifterna i bokslutet och verksamhetsberättelsen.

Koncernfinansiering

Välfärdsområdet använder ett koncernkontosystem till vilket dottersammanslutningarna ansluter sig och separat överenskomna andra koncernsammanslutningar kan ansluta sig. Välfärdsområdet ansvarar för förvaltningen av kontot och anskaffningen av likviditet samt placeringen av likvida penningmedel. Välfärdsområdet och de sammanslutningar som ansluter sig till koncernkontot ingår ett avtal där man kommer överens om kontots interna debiterings- och krediteringsräntor och kreditlimit samt om förfaringssätten i anslutning till kontoskötseln.

Om en kund på koncernkontot varaktigt har mer penningmedel än vad som behövs för skötseln av betalningsrörelsen och likviditeten, kan placeringen av dem avtalas separat med koncernledningen.

Prissättningen i transaktioner och finansiella tjänster mellan välfärdsområdet och sammanslutningarna följer marknadspriset.

Vid upptagande av lån, ställande av säkerhet eller andra finansieringssystem har sammanslutningarna en förhandlingsplikt, dvs. dottersammanslutningens styrelse ska inhämta ägarens förhandsuppfattning i ärendet.

Utöver verksamhetssätten i koncerndirektivet följer dottersammanslutningarna de principer för finansiering och placeringsverksamhet som godkänts av välfärdsområdesfullmäktige.

Upphandling

När välfärdsområdets dottersammanslutningar gör upphandlingar ska de sträva efter det slutresultat som är förmånligast för välfärdsområdeskoncernen. Dottersammanslutningarna ska utreda möjligheten att ansluta sig till välfärdsområdets konkurrensutsättningar och avtal.

Dottersammanslutningen ska iaktta bestämmelserna och anvisningarna om bekämpning av grå ekonomi. Styrelsens uppgift är att övervaka att bestämmelserna och anvisningarna om bekämpning av grå ekonomi iakttas i dottersammanslutningarna.

Centraliserade stödtjänster

Dottersammanslutningarna använder sig i första hand av välfärdsområdeskoncernens egna stödtjänster. Om stödtjänster inte är tillgängliga inom välfärdsområdet eller om det tillsammans med ägarstyrningen upplevs ändamålsenligt att skaffa stödtjänsten utifrån, kan stödtjänsten skaffas utanför välfärdsområdet.

Intressesamfunden kan använda sig av välfärdsområdets stödtjänster om det tillsammans med ägarstyrningen konstateras vara ändamålsenligt.

Personalpolitik

Koncernsammanslutningarna ska i tillämpliga delar följa principerna för välfärdsområdets personalpolitik. När dottersammanslutningarna anställer ny personal ska de beakta koncernpersonalens interna överföringsbehov.

Dottersammanslutningarna är ansvarsfulla arbetsgivare som har ett gott ledarskap och sörjer för personalens arbetshälsa.

Dottersammanslutningarna hör till arbetsgivarorganisationen och tillämpar kollektivavtal enligt sin organisation.

3.4 God förvaltningssed och kommunikation i koncernsammanslutningarna

Syftet med god förvaltnings- och ledningssed är att främja utvecklingen och skyddet av ägarvärdet samt förtroendet mellan sammanslutningen, dess ägare och olika intressentgrupper. God förvaltnings- och ledningssed förutsätter till exempel att verksamheten är transparent, ansvarsfull, etisk och effektiv. Tillämpning av principerna i praktiken kräver konsekvent verksamhet och engagemang på alla organisationsnivåer. Genom att följa dessa principer säkerställer man att välfärdsområdets verksamhet är hållbar, tillförlitlig och betjänar områdets invånare och andra intressentgrupper på bästa sätt.

Välfärdsområdets välfärdsområdesstyrelse ger separata anvisningar om god förvaltnings- och ledningssed som är bindande för koncernsammanslutningen. Anvisningen fastställer principerna för god förvaltnings- och ledningssed mellan ägaren och sammanslutningen och inom sammanslutningarna samt förfaringssätten enligt dem. Utöver anvisningen om god förvaltnings- och ledningssed främjar denna koncernanvisning förverkligandet av god förvaltnings- och ledningssed i koncernsammanslutningen.

God förvaltning förutsätter tillförlitlig och tillräcklig information. Dottersammanslutningens styrelse ska se till att informationen är tillräcklig och att den uppfyller kraven i lagen om välfärdsområden. Vid information och utlämnande av uppgifter i ärenden som gäller sammanslutningar ska man beakta offentlighets- och sekretessbestämmelserna. Dottersammanslutningens verkställande direktör eller motsvarade samt styrelsen ansvarar för informationen.

3.5 Ärenden som förutsätter välfärdsområdets förhandsståndpunkt

Att inhämta välfärdsområdets förhandsståndpunkt är koncernledningens sätt att styra och övervaka verksamheten och ekonomin i de dottersammanslutningar som hör till koncernen. En aktiv skyldighet att lämna uppgifter förutsätter att dottersammanslutningarna i tillräckligt god tid informerar koncernledningen om de ärenden som kräver koncernstyrning. Dessutom är välfärdsområdets representanter i förvaltningsorganen skyldiga att be välfärdsområdets koncernstyrning om anvisningar när sammanslutningen bereder ärenden som är viktiga med tanke på välfärdsområdets ägarstyrning.

Dottersammanslutningen ska redan i beredningsskedet inhämta ägarens förhandsståndpunkt när den fattar beslut i betydande ärenden.

Förhandsståndpunkt ska inhämtas i följande ärenden:

- bildande av dottersammanslutning
- ändring av sammanslutningens verksamhetsidé, verksamhet eller juridiska struktur
- ärenden som till väsentliga delar avviker från välfärdsområdets strategi och de mål som ställts upp för dottersammanslutningarna i budgeten
- ändring av sammanslutningens verksamhet så att sammanslutningen kan förlora sin ställning som anknuten enhet,

vilket grundar sig på upphandlingslagstiftningen eller rättspraxis i förhållande till välfärdsområdet

- ändring av bolagsordningen och stadgarna
- val av verkställande direktör och lönesystem
- ändring av kapitalstrukturen
- investeringar som är betydande med tanke på verksamheten
- investeringar och finansiering av dem som inte hör till den egentliga verksamheten eller som endast indirekt anknyter till dem
- fastighets- och företagsförvärv
- teckning av aktier, om sammanslutningen inte särskilt har getts i uppdrag att köpa och äga aktierna
- förvärv, försäljning, uthyrning, överlåtelse eller pantsättning av egendom eller rättigheter (inkl. immateriella rättigheter) som är viktiga med tanke på verksamheten
- upplåning och utlåning samt ställande av säkerheter, borgen eller andra betydande penningförpliktelser som är bindande för sammanslutningen eller ändring av villkoren för dem
- användning av derivatinstrument
- avtal som inte hör till sammanslutningens normala verksamhet eller som ingås på ovanliga villkor mellan sammanslutningen och dess aktieägare eller en styrelsemedlem, ändring av dessa avtal samt avstående från avtalsbaserade rättigheter
- principiella eller ekonomiskt betydande avtal och vittsyftande förändringar i verksamheten, betydande personpolitiska lösningar

- val eller byte det kollektivavtal som följs i sammanslutningen
- val och byte av pensionsbolag
- förslag till vinstutdelning till bolagsstämman, om det avviker från sammanslutningens sedvanliga vinstutdelningspraxis
- överlåtelse av sammanslutningens egendom vid konkurs eller likvidation eller ansökan om saneringsförfarande

Sammanslutningens eget beslutsorgan har den slutliga beslutanderätten och ansvaret i ärenden som kräver förhandsståndpunkt, även om välfärdsområdets förhandsståndpunkt har inhämtats före sammanslutningens beslut.

4 Ikraftträdande av principerna för ägarstyrning och koncerndirektivet

Principerna för ägarstyrningen och koncerndirektivet träder i kraft den 1 januari 2025.